

tre, ja que recordo prou bé que per anar a mercat a Manlleu des de Taver-tet, durant els curts dies de l'hivern, calia marxar de casa una hora abans de fer-se clar, darrera la burriqueta carregada d'ous i aviram, amb la fatalitat que més d'una vegada la burra, passant per un torrent o glacera, relliscava i queia i bona nit ous! I gràcies que no es deslligués algun pollastre o gallina que una vegada esbarriada era esmorzar segur per la guilla; això passava prou sovint. Si tot anava bé, un parell d'hores després de fer-se fosc es tornava a casa. Però no sempre devia anar tot bé, ja que fins i tot els nostres pares ens havien ensenyat a rebre els qui venien del mercat tot dient: "Bona nit i moltes! Heu anat bé pel camí?" Això vol dir que més d'una vegada anava malament. Us explicaré que una vegada, venint de mercat de Manlleu amb la meva mare i una veïna, una de les dues burres que menàvem va caure en una fanguera, era plena nit; després d'escarraçar-nos en va per treure-la d'allà, acudiré a cercar ajut a la casa més propera i gràcies a un xicot forçut i voluntariós d'aquella casa vam poder aixecar la burra i posar-la en terreny segur i així vam poder

arribar a casa sans i bons gràcies a Déu, guiats per una petita claror que sorgia d'un petit gresol d'oli mig esmortit pel fred i la humitat. Tant va ser el sofriment i tanta l'angoixa que vam passar aquell dia, que la meva bona mare, avançada ja en edat i mancada de salut, va decidir de no anar més a mercat. Què diria ara si podia veure que en mitja hora ens posem a Manlleu i sense cap cansament, només canviant la burra pel cotxe? I pensar que ara per complir les meves obligacions familiars faig cada dia dos viatges a Manlleu i encara em queda temps entremig per a fer la fornada! Quin contrast! I pensar també que quan vam veure passar el primer avió semblava que era insuperable i que ara no solament es dona la volta a la terra en poques hores, sinó que s'ha anat a la lluna i es fan arribar complicats i extraordinaris enginys a planetes més llunyans! I tot ha canviat o almenys n'hem vist els seus fruits en el termini dels anys cinquanta i seixanta.

Tot aquest precipitat avencem fa pensar que dintre de no gaires anys ningú no es recordarà de com es vivia abans, com es feien les coses ni en quin ordre, ja que no és pas molt normal que un

pagès escrigui el seu diari.

És per això que, després d'haver-hi pensat molt, m'hi he decidit, ja que bona part de la meva vida l'he passada a pagès i treballant la terra; encara que amb la meva poca intel·ligència i pobra expressió vull fer-ne un petit esboç pensant que els nostres descendents puguin tenir un testimoni de com vivia, treballava i pensava el camperol d'aquesta comarca en una època determinada, i així aportar un testimoni històric i no quedi perdut en el tonel del temps.

He pensat començar per la tardor. Ja que la collita important per a nosaltres era el gra d'aresta: blat i ordís, i s'havien de sembrar en aquesta època de l'any, ja que, com deia el nostre adagi, "per Sant Lluç, moll o eixut". El procés o germinació d'aquestes llavors durava quasi un any, ja que el batre s'acabava a finals d'agost o primers de setembre i seguidament es preparaven els gurets per sembrar. Avui amb les llavors importades i seleccionades és més freqüent sembrar pel gener o febrer o març, cosa que abans només es feia quan la tardor era molt plujosa i no es podien ficar als camps, però hi ha un refrany que